

Post-Elin's bror Johan tog en gång ben-
knötar från kyrkogården för att få bättre
tur med sitt fisk. Snart uppstod
emellertid spöckerier där han bott
ty han hade dött innan han hunnit
bära tillbaka knöterna igen. Det visade
sig bl. a. ljus i närheten av hans bostad.

En hushållerska, som kom dit ~~hete~~ och
som brukade se mera än andra, såg stän-
digt ett lyse, som följde henne varst
hon gick. Det brukade oftast visa sig
på ett visst ställe. Hon grävde där och
fann då benknöterna, som Johan grävt
ut där. Hon tog benen och bar dem
till kyrkogården och det underliga ly-
set gick före henne hela tiden och stann-
ade på kyrkogården vid det ställe där
benen skulle ligga. Sedan försvann lyset.

När man badade ute skulle man säga innan man blev i vatsnet: "Näck, näck, var på land, medan jag är i vand!"

När man sedan badat och gick upp igen skulle man säga: "Näck, näck gå i vand, när jag går upp på land!"

Sunt.
Kimmerst
Utsikt o. r.
1932

Uppst. S. Gjerding
Morsvann
Ber. Karin Nord.
71838 i Utsikt

Den nyfödda kalven gav man mjölk
med sked. När han druckit slog man
honom i skallen med skeden och
sade: "Lå dricker du nu, drick
bättre nästa gång och själver tred-
je gång."

När en ko kalvat skulle man lägga stål
och fnäske på tröskeln, när kon gick ur
lagården första gången, för att ej kullen
skulle få någon makt med henne.

Dygnelönsdag och 1:a april hängde
man papperklappar med skrift på
ryggen av kamrater och bekanta.

Vidare behängde man varandra med
bilder av kvastar, ugnsrakor m. m. av
papper.

Dygnelönsdag sköt man efter föll
och packor.

Enidland
Königsberg
Westphal

3613

Agost. Sp. Sverking
P. i S. Nord
född 1800

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

Man fick inte arbeta första dagen
i fastan.

Ej under någon dag i fastan fick
man spinna.

Man borde meta Helige torsdag. Det med-
förde god tur vid fisket.

Småland
Kimmeröd
Västert
sept. 1932

3613

sept. June Götting
Mrs. Edm. Nord
född 1839 - i Västert

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

Den förste torsdagen i Tor
träder kranan på svensk jord
och den tredje torsdagen i Tor
bär kranan ljus i säng.

När kranan bär ljus i säng skulle man
sävla om alla kornen i säng tidigt.

3613

Upplysning
 Kinnaröf
 Måhult
 1792
 1839

8

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Horskärvan

Man fick ej låta vren som helst
 kyssa det nyfödda barnet eller ta i det,
 ty då kunde det få horskärvan.

Om ett barn fått horskärvan så skulle
 man ta dens sko, som kysst barnet och
 låta det dricka vattnen därur.

De naglar, som klipptes på barnet skulle
 brännas upp i närvaro av både fadern
 och modern.

När man tvättat ett nyfött barn för första gången, skulle man lägga eld, kol samt en synål i badvattnet efter badet.

Barnets badvattnen fick man ej slå ut under bar himmel innan modern gick till kyrkan för att bli kyrko-fagen.

Efter barnets första bad gjordes korsecken med handen över barnets bröst.

Emil
Kinnwald
Udvaldt
april 1932

3613

24.11.15 Sime Sæviing
Børn af Eli Nord
født 1839. Udvaldt

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

Den eller de personer, som skulle stå
fadder for et barn, skulle ha med
sig, barnsangsgrøt, vitgrøt, till dopet.
Av denna barnsangsgrøt gav man bar-
net for att det skulle bli glæ ve'
mat (få god aptit)

Vid barnbap måste gudmodern læsa efter
vart ord præsten sade for att barnet
skulle få gott vid att læsa.

För att skydda det nyfödda barnet
för oknytt m. m., bar man det till
dörren, där man hade en hel del hyss
för sig. Jag vet inte rätt vad det
var allt!

Det sveptes med armarna i kors över
bröstk. I dess lindor hade man sytt in
vitlök och krut i linningen.

Brud.
brudkult

Uppst. av Brune
Gerling 3613
1932.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12

Havande kvinna som dött skulle
man geva med i kistan svepningar
och dor för barnet.

Missfall fick ej förstöras utan det skulle bäras till kyrkogården och an-
tingen läggas i ett hål i muren eller
läggas en öppen grav. Vidare skulle
man därvid läsa "Fader vår."

Isilund
Kinnarösk
Ushult
sept 1932

3613

sept 1832
Kinnarösk
Ushult
född 1839: Ushult

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14

Segeerhuva borde man bära på sig
om man skulle till tinget, ty då
skulle man vinna målet.

Bar man segeerhuvan i sin börs, blev
man mäktig riker.

En kvinna som legat i barnsäng måste hålla sig inne så mycket som möjligt och fick knappast tala till folk innan hon blev kyrkotagen.

En som fött säkta barn måste skriftas innan hon fick gå till nattvarden.

Iven Karlssons Lina blev så sjuk
efter sin bamsbörd, att man tog och
grav upp navelssträngen och efter-
börden. Man menade att det skulle
hjälpa.

En barnsängskvinnas, som ju var mera
utsatt för förtäring än andra männi-
skor, skulle lägga salt i en skål vat-
ken och ha under sin säng. Defta skul-
le fria från allting.

Lyte. -

Maja-Katrinans mor i Rosmåla gick en gång under havandeskap förbi ett kreatur, som slaktades, varvid det bölade till. M.-K. var i 15:e veckan. När barnet, en dotter, var 15 år gammal, föll hon en gång plötsligt omkull och sträckte ifrån sig händer och fötter och bölade till som ett kreatur. "Där ha vi 'at," sa modern då, och bölade sin flicka såhunda: hon lade flickan på ett kreatur som slaktades. Slaktaren strök sedan den blodiga kniven över flickans mun. Hon blev bra.

Ormalypa.

En fru Gabrielsson, som gick havande, visade man en orm på en käpp. Barnet föddes med orm om halsen och dog av det.

Rättlyke.

Petter-Erik i Segersnäs, 60 år, har en rätt på en kinden. Det beror därpå att hans mor, när hon gick med honom, en gång blev rädd för en råtta.

Man får ej tala till en havande kvinna genom fönstret, ty så får barnet skriklyke.

Fönster-
skrik.

Not: man lyfter ungen genom fönstret och talar till varandra.

Ingvalds Sigrid i Rösåla var en gång under havandeskap ute och plockade björnbär tillsammans med några andra fruntimmer. Någon i hennes sällskap kastade på skämt tre björnbär i hennes knä. Följden blev att barnet fick tre värtor ~~och~~ på magen, vilka liknade björnbär. Hon (barnet) går med dem än.

Lyfte.-

Min farfar här nere i Härr skulle
en gång hålla en gris som ringdes (= för-
sågs med ring i trynet.) och tro en
inte att det kom blod ur näsan
på barnet, när det var fött. (Hon
var nämligen "på det viset" när hon
hjälpde till med ringningen.)

Nästa gång en gris ringdes, tog
man blod av grisen och gav ungen
i mjölk och nedan.

Lyte.

Min gubbe hade fisklyte i ryggen
därför att hans mor hade ätit ljus-
rad fisk. Han fick ljustersår över he-
la ryggen så att han höll på att all-
deles rustna upp. Vi botade det så
att hans ~~fisk~~ sår på ryggen beströks
med blodet av en ljustrad fisk.

Fisken kokades sedan och gubben min
fick dricka av spadet. Det halp.

Fisklyte.-

Min smidstuv hade förr ett under-
ligt lyfte: hon åt upp lera på köks-
spisen och all torr lera hon kom över
förresten. Hon bakades på så sätt att
hennes mor lade in tre olika saker i
bakugnen: en skorpa, en smörgås och
ett äpple. Den fick flickan krypa in
i ugnen och bita i alla tre godbitar-
na. Detta bakemedel hjälpte, ty hon
blev fri från lyftet inom kort.

Inskänd
Utskults sn.

3613

Uppst. av J. Gerdling
Ber. av Edin Nord 1932.
Född 1839; Utskult

24

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Midsonnarnatten skulle man lägga ut
ett skynke på marken och där samlas
upp dagg som föll den natten. I denna
dagg skulle man sedan blanda mjöl och
läta det stå och jäsa till surdeg. Sedan
skulle man blanda av denna surdeg i
degens var gång man bakade, så skulle
baket aldrig misslyckas.

Småland
Kinnaröd
Urshult
1778 1932

3613 1778 av Sam. Gertling
Huskoparna
Ben. E. Nord
född 1839 i Urshult

25
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Det var gammal sed för i tiden att
urshultsborna på trefaldighetssöndan
skulle fara till Almundsryds kyrka
(Nykyrke hette det för.)

Kristi himmelfärdsdag skulle de fara
till Tingsås kyrka och slutligen pingst-
måndagen till Urshults kyrka

Småland
Kinnaröd
Urshult
1778 1932

Sam. Gertling
Ben. E. Nord
född 1839 i Urshult